

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Кафедра «Облік і економічний аналіз»
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
Гданський політехнічний університет (Польща)
Nord University, Norway (Норвегія)
Батумський навчальний університет навігації (Грузія)
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Територіальне відділення ВГО «Асоціація платників податків України» в Миколаївській області
Територіальне відділення ВПГО «Спілка аудиторів України» в Миколаївській області
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва
Адміністрація морських портів України

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ:
ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

присвяченої 20-річчю кафедри «Облік і економічний аналіз»

15 листопада 2019 року

Миколаїв 2019

ОРГАНІЗАТОРИ:

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Кафедра «Облік і економічний аналіз»
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
Гданський політехнічний університет (Польща)
Nord University, Norway (Норвегія)
Батумський навчальний університет навігації (Грузія)
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Територіальне відділення ВГО «Асоціація платників податків України»
в Миколаївській області
Територіальне відділення ВПГО «Спілка аудиторів України»
в Миколаївській області
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва
Адміністрація морських портів України

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.

Претензії до організаторів не приймаються

Відповідальні за випуск:

Каткова Н. В.

«ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

присвячена 20-річчю кафедри «Облік і економічний аналіз»:

Міжнародна науково-практична конференція (м. Миколаїв, 15 листопада 2019 р.) : матеріали конференції. – Миколаїв: НУК, 2019. - 192с.

У збірнику наведені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ». Розглядався сучасний стан обліку, економічного аналізу та аудиту на підприємствах України; окреслені проблемні та дискусійні питання, зокрема при застосуванні МСФЗ, визначені перспективи розвитку та пропозиції щодо удосконалення бухгалтерського, управлінського, податкового обліку, економічного аналізу та аудиту в умовах інтеграції України до світового економічного простору.

Видання може бути корисним науковцям, практикам, викладачам, аспірантам, магістрантам та студентам, іншим зацікавленим особам.

Національний університет

кораблебудування, 2019

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ

1.	<i>Глуценко Г.В.</i> Особливості нарахування амортизації основних засобів за МСФЗ	3
2.	<i>Джула К.Ю.</i> Оцінка запасів при надходженні на підприємство	4
3.	<i>Кухта М.Ю., Звіринська І.О.</i> Основні напрями вдосконалення системи обліку реалізації	6
4.	<i>Манкевич К.В.</i> Облік і звітність за МСФЗ	8
5.	<i>Шарапова М.О.</i> Порівняння обліку дебіторської заборгованості у П(С)БО №10 та МСФЗ 39	10
6.	<i>Серік Т.С.</i> Особливості визнання доходу від реалізації за МСФЗ	12

СЕКЦІЯ №2

DIGITAL TECHNOLOGIES В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ

7.	<i>Дацюк Ю.А.</i> Класифікація інформаційних систем обліку за різними ознаками	14
8.	<i>Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю.</i> Впровадження інформаційних технологій при викладанні облікових дисциплін	17
9.	<i>Козіцька Н.О., Богоявленська К.О.</i> «Хмарні» технології в обліково-аналітичному процесі підприємства	19
10.	<i>Прокопович Л.Б.</i> Оцінка трудомісткості розробки Java-застосунків з відкритим кодом	21
11.	<i>Фроленко Г.В.</i> Вплив цифрових технологій на розвиток системи бухгалтерського обліку	23

СЕКЦІЯ №3

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

12.	<i>Баланенко О.Г., Берлайн Т.М.</i> Інформаційно–аналітичне забезпечення діяльності установ пенсійного фонду України в умовах розвитку інформаційних технологій	26
13.	<i>Гавриленко Н.В., Кушмільова К.</i> Об'єкти обліково-аналітичного забезпечення в сфері оплати праці	28
14.	<i>Івата В.В.</i> Оцінка у бухгалтерському обліку за вимогами МСБО	30
15.	<i>Капацин О.Ю.</i> Управлінський облік як складова інформаційного забезпечення управління підприємством	32
16.	<i>Кобець О. В.</i> Підприємства інноваційного типу як чинник зростання економіки	34
17.	<i>Кучукова А.М.</i> Питання класифікації основних засобів у бухгалтерському обліку	36
18.	<i>Медведева В.М., Мальцев В.</i> Особливості роботи бухгалтера на підприємстві	37
19.	<i>Пастушенко А.А., Шевчук С.В.</i> Проблемні аспекти бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості	38
20.	<i>Похиленко М.В.</i> Інформаційне забезпечення контролю адміністративних витрат	40

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

41. <i>Ростіков С.А.</i> Проблеми розвитку аудиту в Україні	83
---	----

СЕКЦІЯ №7

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

42. <i>Дюндін В.Д., Дюндіна Н.Л., Осипенко Е.В.</i> Стратегія і тактика управління прибутком промислового підприємства	87
43. <i>Каткова Н.В.</i> Звітність SEC: склад і призначення	90
44. <i>Скліфос К.О.</i> Інтегрована звітність: сутність, призначення, основні принципи підготовки	92

СЕКЦІЯ №8

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОНТРОЛІНГУ

45. <i>Аванесова Е.С., Годя Н.В., Ющенко О.С.</i> Контролінг як інструмент управління підприємством	95
46. <i>Дюндіна Н.Л., Клочко О.В.</i> Управління дебіторською заборгованістю та зобов'язаннями	97
47. <i>Мангер Л.С.</i> Проблеми та перспективи розвитку контролінгу	100
48. <i>Ніколаєва А.О., Філіпов А.П.</i> Впровадження системи контролінгу на підприємствах України	102
49. <i>Циганова О.С.</i> Особливості адаптивного управління	104

СЕКЦІЯ №9

ФІНАНСИ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

50. <i>Василишин С.В.</i> Оцінки стану управління позиковим капіталом машинобудівних підприємств України	107
51. <i>Гордійчук Т.О.</i> Фінансові аспекти страхування життя	109
52. <i>Гришина Л.О., Іваницька Г.Ю., Красіловська А.В.</i> Основні механізми фінансової стабілізації малого підприємництва	110
53. <i>Дюндіна Н.Л., Кіпніс К.В.</i> Система управління витратами підприємства на основі сучасного менеджменту	112
54. <i>Зінченко А.І.</i> Фінансово-правова валідність банкноти номіналом 1000 грн. як платіжного засобу	115
55. <i>Калачова В.С.</i> Аналіз діяльності інститутів спільного інвестування на фінансовому ринку	118
56. <i>Карась П.М., Цомін О.О.</i> Кредитна політика комерційного банку та напрями її вдосконалення	120
57. <i>Коломієць Є.В.</i> Показники визначення інвестиційного потенціалу регіону	121
58. <i>Корець К.А.</i> Теоретичні основи сутності ПДФО: зарубіжний досвід	125
59. <i>Кульбашина І.А.</i> Сучасний стан управління капіталом машинобудівних підприємств України	127

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

В умовах ринкових відносин підприємство існує й розвивається в активному зовнішньому середовищі, пристосовуючись до його змін. Результати роботи кожного підприємства значною мірою залежать від системи управління, яка забезпечує економічну самостійність підприємства, його конкурентоспроможність і стійкий фінансовий стан на ринку. Нестабільність ринкового середовища вимагають від підприємства постійного вдосконалювання способів управління.

Тому перед управлінським персоналом постає важливе завдання пошуку й використання такої системи управління, яка б відповідала принципам єдності підходів на різних рівнях планування, обліку, калькулювання, оцінки, аналізу й контролю.

У теорії менеджменту відокремлюють такі типи управління підприємствами: бюрократичний (механістичний) та адаптивний (органічний). Вони побудовані на принципово різних підставах і мають специфічні риси, що дають змогу виявляти сфери їхнього раціонального використання і перспективи подальшого розвитку.

Концепцію бюрократії вперше було сформульовано на початку 1900-х років німецьким соціологом Максом Вебером. Він розглядав бюрократію як деяку нормативну модель, ідеал, до досягнення якого підприємства повинні прагнути, та називав її «раціональною бюрократією». Такий тип управління підприємством можливо використовувати у тому разі, коли зовнішні умови є стабільними та незмінними.

Адаптивні структури управління, в порівнянні з бюрократичними, більш гнучкі та краще пристосовані до змінних зовнішніх умов.

Адаптивне управління набуло особливої актуальності у 80-і роки 20-го століття, що обумовлено впливом наступних змін:

- виробництво стало більш гнучким, що дозволяє швидко змінювати асортимент виробів. Як наслідок – вкоротили життєвий цикл кожного окремого виду продукту при одночасному збільшенні різноманітності асортименту виробів та обсягу випуску разових партій;
- значно ускладнилися технології виробництва, що почало вимагати нових форм контролю, організації та поділу праці;
- посилилася конкуренція на ринку товарів, що призвело до корінної зміни ставлення до якості продукції, в багатьох випадках потребує організації післяпродажного обслуговування і додаткових фірмових послуг;
- різко змінилася структура витрат виробництва;
- посилилася невизначеність зовнішнього середовища підприємств.

В результаті цього адаптивне управління виражалось в:

1. орієнтації на своєчасну адаптацію до змін у зовнішньому середовищі та на можливість на неї впливати;
2. наявності гнучких структур з широко розвиненими горизонтальними зв'язками, що забезпечують ефективну взаємодію підрозділів і співробітників підприємства [5, с. 343].

Аналіз публікацій щодо сутності та значення адаптивного управління продемонстрував відсутність однозначного тлумачення предмету адаптивного управління. В переважній більшості наукових підходів його сутність трактується як сукупність дій і методів, що характеризуються здатністю управляючої системи реагувати на зміну зовнішнього середовища.

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

Базуючись на дослідженнях Калініченко Л.Л. [3, с. 179], адаптивне управління – це окремий вид управління, а саме, гнучке, інноваційне управління підприємствами, здатними пристосуватися до нових умов функціонування за допомогою нових інструментів і методів управління. Його метою є пошук найбільш ефективних варіантів ухвалення і виконання рішень, щодо розвитку підприємств у конкурентному середовищі та підтримки їх внутрішньої стабільності в умовах постійно змінного зовнішнього середовища.

У табл. 1 узагальнені критерії порівняння та принципові відмінності бюрократичних та адаптивних структур управління.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика бюрократичної та адаптивної структур управління

Критерії порівняння	Бюрократична структура управління	Адаптивна структура управління
1	2	3
Характеристика зовнішнього середовища	– для роботи у стабільних, незмінних умовах	– для роботи у нестабільних та складних умовах, які постійно змінюються
Розвиненість вертикальних і функціональних зв'язків	– проблеми та задачі діляться на множину дрібніших, котрі доручаються до виконання спочатку підрозділам, а потім окремим фахівцям відповідно до їх службових обов'язків	– задачі поділяються безпосередньо між фахівцями, можливо виконання завдань не передбачених службовими обов'язками
Виконання завдань управлінським персоналом	– кожний підрозділ вирішує своє завдання окремо від завдань підприємств в цілому	– співробітники вирішують власні задачі виходячи з задач підприємства в цілому
Розподіл обов'язків управлінського персоналу	– чіткий розподіл праці (права та обов'язку кожного фахівця визначені чітко, детально та не змінюються)	– значна частина обов'язків співробітників постійно коригується відносно до зовнішніх умов
Розподіл завдань підприємства між управлінським персоналом	– тільки вище керівництво вирішує наскільки окремі завдання, що виконують підрозділи, відповідають цілям підприємства	– вирішення окремих (оперативних) завдань надається фахівцям за згодою з особою, що відповідає за кінцевий результат
Характеристика ієрархії управління	– тверда ієрархічність управління (зв'язки між підрозділами, що розташовані на одному рівні організаційної структури відбуваються через вище керівництво)	– відсутність або розмитість ієрархії управління (співробітники взаємодіють як по вертикалі, так і по горизонталі, не забороняється діяти перестрибуючи через щаблі службових сходів)
Фактори заохочення	– заохочується старанність та чітке дотримання інструкцій та правил	– заохочується ініціатива, творчий підхід до справи
Формалізація застосовуваних правил і процедур здійснення управлінської діяльності	– тверда формалізація правил і процедур (наявність формальних правил і норм, що забезпечують однорідність виконання менеджерами своїх задач і обов'язків)	– слабка чи помірна формалізація правил і процедур, які застосовуються у здійсненні управлінської діяльності

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

Продовження табл. 1

1	2	3
Формалізація відносин управлінського персоналу	– вузько визначені обов’язки, права і відповідальність управлінського персоналу	– широко визначені обов’язки, права і відповідальність управлінського персоналу
Характер прийняття управлінських рішень	– централізація прийняття управлінських рішень	– управлінські рішення приймаються децентралізовано
Розподіл управлінської праці	– поділ управлінської праці характеризується вузькою спеціалізацією; функції закріпленні на постійній основі	– широка спеціалізація діяльності; тимчасове закріплення функцій за групами
Характеристика реалізованості цілей та завдань	– цілі і завдання прості та зрозумілі; завдання піддаються розподілу	– завдання, що реалізуються, не мають чітких меж
Повторюваність робіт (використання однакових технологій)	– постійна повторюваність одних і тих самих управлінських робіт, що дозволяє їх регламентувати	– рідкісна повторюваність тих самих робіт, у результаті чого стає складно регламентувати виконання управлінських функцій

Примітка: розроблено автором на основі [1, 2, 4]

Необхідність адаптивного управління пов’язана з тим, що з одного боку, підприємство має на меті постійне та безперервне поліпшення своєї діяльності, з іншого – підприємство працює в постійно мінливих умовах, що створюють невизначеність. У цих умовах використання адаптивного управління дозволяє зняти протиріччя між поточним станом підприємства і тим, яке потрібно для успішної роботи в нових змінених умовах.

Список літератури:

1. Вишнеvsька, М.К., 2014. До питання щодо сучасних форм організаційних структур управління [online] Доступно: http://www.confcontact.com/2014-modernizatciya-natsionalnoj-ekonomiki/3_vishnevskah.htm. В: Авторський колектив, ред., *Актуальні питання модернізації національної економіки України в умовах інтеграції до Європейського економічного простору: реформування державного сектору, бізнесу та освіти: I Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція*. Полтава, Україна, 30-31 Січень 2014. Дніпропетровськ: Видавець Біла К.О. [Дата звернення 10 Листопад 2018].
2. Герчикова, И.Н. 1995. *Менеджмент: Учебник*. Москва: Банки и биржи, ЮНИТИ.
3. Калініченко, Л.Л., 2011. Адаптивне управління підприємством в конкурентному середовищі. *Вісник економіки транспорту і промисловості*, 33, с. 177-180.
4. Осовська, Г.В. та Осовський, О.А. 2006. *Основи менеджменту: Навчальний посібник*. Київ: Кондор.
5. Романов, А.Н. 1996. *Маркетинг*. Москва: Банки и биржи, ЮНИТИ.